

Anne-Cecilie Kaltenborn er født i USA, og er oppvokst i Oslo, Paris og Wien. Hun har blant annet vært generalsekretær i Leger Uten Grenser, VD på Lovisenberg Diakonale Sykehus og politisk rådgiver. I august 2016 ble hun direktør for NHO Service og Handel som består av om lag 7400 medlemsbedrifter med rundt 110.000 ansatte.

Krisa ga kiosken et statusløft

Da mye av norsk handel måtte stenge i slutten av januar, fikk vi samtidig slått fast en viktig ting: Kiosken er for mange like viktig som matvarebutikken!

Lørdag 23. januar stengte regjeringen ned handelen i en rekke kommuner på Østlandet, blant annet i Oslo. Årsaken var flere ukontrollerte utbrudd av den engelske mutanten av Covid-19. Pålegget kom brått, kontant og overraskende på oss alle. Matvarebutikker, apotek og bensinstasjoner var unntatt, men ikke kiosker og helsekost.

Fikk regjeringen til å snu

Her i NHO Service og Handel tok vi straks saken opp med myndighetene. Vi påpekte at kioskene også selger et bredt utvalg av mat og drikke, at mange bruker denne kanalen til dette formålet - og at å stenge ned derfor vil gi økt press på dagligvarebutikkene. Innspillene ga resultater: I løpet av helgen endret regjeringen syn, og søndag sendte Helse- og omsorgsdepartementet ut en pressemelding om at forskriften var endret:

”Definisjonen av matbutikker inkluderer også kiosker, helsekost og andre som i hovedsak omsetter matvarer.”, het det.

Dermed kunne tusenvis av kiosker åpne dørene igjen etter ett døgn nedstenging. Og: definisjonen har stått seg også når handel i andre norske kommuner har blitt stengt ned i månedene etter.

Kiosken er samfunns viktig!

Kiosken er spesielt viktig for folk i far-ta. Det er her du alltid finner påsmurte bagetter og drikke på veien. Strategisk plassert der folk ferdes, er den både et viktig møtepunkt og handlested for neste måltid for svært mange. Den korte tiden

kunden bruker i kiosken gir mulighet til å tilfredsstille mange kundebehov på kort tid. Kiosk og bensinstasjon-bransjen føler seg ofte, med rette, forskjellsbehandlet i forhold til dagligvare. Blant annet får ikke bransjen lov til å selge butikkøl, noe som har ledet til frustrasjon i store deler av bransjen. Men regjeringens helomvending i løpet av denne januar-helgen, var et løft i anerkjennelsen av kiosken: I en situasjon der myndighetene valgte å stenge ned mest mulig handel for å få kontroll over smitteutbrudd, ble nettverket av kiosker viktig. Myndighetene så at landets kiosker spiller en viktig rolle i krisa – på flere områder:

- Spre handel i tid og rom.
- Unngå unødige kundebevegelser, og dermed smitte.
- Sikre at alle fortsatt fikk tilgang til det mest nødvendige i hverdagen.

Landets kiosker ble rett og slett sett på som samfunnsviktige. Det skal vi ta med oss ut av denne krisa, og bygge videre på!

Kiosk og bensinstasjon-bransjen føler seg ofte, med rette, forskjellsbehandlet i forhold til dagligvare.

Fakta kiosk og korona

- Kioskene hadde et tøft koronaår i 2020: Omsetningen falt med nesten 20 prosent fra 2019 til 2020 (fra 4,3 til 3,5 mrd, -18.8%)
 - Bensinstasjoner tapte 5,6 mrd i 2020, målt mot 2019. Omsetningen gikk fra 49,7 mrd til 44,1 mrd (- 11,3 %)
 - 4.487 sysselsatte i kioskbedrifter (per desember 2019)
 - 12.179 sysselsatte i bensinstasjon (per desember 2019)
- (Kilde: SSB)

Foto: Karine H. Henriksen